

Ἄδερφή μου! Τί μπορεί νάναί σκληρότερο ἀπὸ τοῦτο; Νὰ σβύσης μέσα στή φαντασία μου, σὰν τὰ λευκὰ συννεφάκια πού τὰ ξένει ὁ μπάτης, σέ τρόπο πού δὲν ξέρεις ἂν πραγματικά ὑπῆρχαν!..

Κ' εἶμαι κούφιος ἐγὼ τώρα. Εἶμαι οὐρανὸς πού ἡ ἐρημιὰ του δὲν κέβεται ἀπὸ ἄστρο, οὔτε κἂν ἀπὸ φτεράκι πουλιοῦ πού περνᾷ ψηλά.

Σὲ ζητῶ στὰ μάτια ἔλων τῶν κοριτσιῶν,—μὰ εἶναι σκοτάδι ἐκεῖ μέσα.

Ἐσύ, σέ μιὰ γαλάζια πέτρα καθισμένη, σβύνεις πίσω ἀπὸ μαδιὰ πέλαγα.

Πᾶς! ἔσβυσε! Μιὰ φορὰ Σὲ εἶδαν τὰ μάτια μου.

Périgueux.

Φ. ΚΟΝΤΟΓΛΟΥΣ

Η ΚΛΑΠΑΔΟΡΑ

Πιότφο ἀπὸ τὴν κάμα τῆς Αὐγουστιάτικης νύχτας βάραινε ἀπάνου στή χώρα ἡ θλίψη, ἡ συμπόνεση, ἀνακατωμένες μὲ τὴ φρίκη. Κάτου στὸ γιολὸ τὸ κῆμα δὲν ἔτρεχε· καὶ στὸ πιχτὰ νερὰ πού δὲ γλύφανε πιά τις πέτρες τοῦ μουράγιου, μάκραινε ὁ ἦσκιος τοῦ Ἰὺς Καλέ, σὰν ἀπάνου σὲ μιὰν ἀσφαλτοστρωμένη πλατεῖα...

Ἐκεῖνη τὴ μέρα, πρὶ σκάση ὁ Ἥλιος, δεκάξη κεφάλια πέσανε κάτου ἀπὸ τὸ λεπίδι τῆς καρμανιόλας. Δεκάξη ἀγωνίες σουρδήκανε ἀνιάμαλλες, γυμνοπόδαρες, κουρελιασμένες, πρόσωπο θειάφι, ὡς στὸν κόκκινο κρεατόμυλο πού ἄλεσε, ἄλεσε, ἄλεσε. Κι ὅταν ἀνοιξε τὸ μάτι τῆς μέρας, γυάλισε κάτου στή γῆς, ὅξω ἀπὸ τις ντάπιες τοῦ κάστρου, στ' Ἀλωνάκι, γυάλισε κάτου στή γῆς περίσσιο τὸ αἶμα, μαυροκόκκινο, σκοτωμένο, κι ὁ κόσμος τραβήχτηκε βουβός, μὲ τὰ χεῖλια σφιχτά, κατηφόρισε στὴν κορδέλλα τοῦ Παλαμηδιοῦ, μὲ τὴν ψυχὴ κόμπο δεμένη...

Τώρα βύθισε ὁ Ἥλιος. Ἀπανεμιά. Τὸ γῶμα κι ἡ πέτρα ἀναδίνουν τὴ λαύρα τῆς πνιγερῆς καλοκαιριώτικης μέρας. Στους καφενέδες τῆς προκουμαίας, γύρω ἀπ' τὰ σιδερένια τραπεζάκια κάθονται ἄνθρωποι ἀμίλητοι. Κι ἂν κάποια χεῖλια σαλεύουν, εἶναι γιὰ νὰ μουρμουρίσουν κάτι θανατερό, σὰν πού ξενυχτοῦν πεθαμένο. Πότε-πότε ἓνα κόμπολοῖ χτυπᾷ κούφια, μονότονα, μετρῶντας τοὺς πικροὺς λογισμοὺς. Πιὸ πέρα, στὸ μῶλο, πού τ' ἀρσγμένα καίκια στηλώνουν δάσο τὰ κατάρτια τους, ἴδια ἢ νέκρα. Κουλουριαζμένα στὶς πλώρες λουφάζουνε τὰ караβόσκυλλα. Στὶς ταβέρνες δὲ γλεντοῦν χαροκόποι τὰ σαντούρια

άνεργα απόψε κρεμάστηκαν στους τοίχους. Και καταμεσῆς στο λιμάνι, τὸ Μπουρτζι, πιδ μαῦρο, πιδ φοβερό, φωλιά τοῦ Χάρου, φαντάζει πέρα σὰ σ' ἓνα μάκρος ἀτέλειωτο, χωνεύει κάτω ἀπὸ τ' ἀντιλάρισμα τῶν ἄστρων...

Ἕνας ἄνθρωπος κατηφόρισε ἀπὸ τὴν πλατεῖα, ἔφτιασε στὸ γιαλό, διαβαίνει τὸ πλακόστρωτο τοῦ μουράγιου. Ἡ περπατησιά του ἀνηχάει στις πλάκες. Ψηλὸς εἶναι, γιγαντόκομος, μὲ γκριζα μαλλιά, μὲ ἡμερα φωτερὰ μῆτια, μὲ μοῦσι Ναπολεόντειο. Στὸ πέρασμά του κάποιος μουρμούρισε :

— Ὁ καινούριος ἀρχιμουσικός... Νὰ δοῦμε τί θὰ κάνη καὶ τοῦτος.

— Τί νὰ κάνη ; ἀπάντησε ἓνας ἄλλος. Στὰ χάλια τοῦ βρῖσκεται ἡ Φιλαρμονικὴ δὲ μπερδεῖ τίποτα νὰ γείνη...

— Ἡ μουσικὴ μᾶς ἔλειψε, εἶπε ἓνας τρίτος.

Ὁ ἀρχιμουσικός στάθηκε λίγο παρακάτω. Ἐβγαλε τὴν πλατεῖα τοῦ ρεμπούμπλικα, τὴν κράτησε στὴ μασκάλη μὲ τὰ χέρια χωμένα στις τσέπες τοῦ παντελονιοῦ. Ὑστερα ἡ ματιά του πλανήθηκε στὴν πλατωσιά τοῦ λιμανιοῦ, στὸν ἀνοιχτὸ κόρφο, πέρα στὰ βουνὰ τοῦ Ἀργολικοῦ. Γύρισε τὸ κεφάλι καταπάνου, στ' ἀστέρια. Ἀναστέναξε... Ἀέφαφνα, ἀπότομα, ἔκαψε τὸ σεργιάνι. Κατέβηκε ἀπὸ τὸ πλακόστρωτο, πέρασε μέσα ἀπὸ τὰ τραπεζάκια καὶ μὲ γλήγορα βήματα ἀνέβηκε σπίτι τοῦ πού ἦταν στὴν παραλιακὴ γραμμὴ, ἀγνάντια στὴ θάλασσα. Ἦταν ἓνα μεγάλο σπίτι, σὰν καζέρμα, μὲ στενόμακρο ξύλινο μπαλκόνι, κατὰστημα τῆς Φιλαρμονικῆς καὶ κατοικία τοῦ ἀρχιμουσικοῦ τῆς...

Τὸ φεγγάρι, ὀλόγιομο Αὐγουστιάτικο φεγγάρι, προβαίνει τώρα πίσω ἀπὸ τὴ Τζήρια.

Τρέμουλο ἀνεβαίνει, κόκκινο μὲς στὴν καφετερὴ ἀτμοσφαῖρα, σὰ μεγάλη ὀλοστρόγγυλη σφραγιδα βουλοκέρι, χτυπημένη ἀπ' τὴ βουλή τῆς Μοίρας. Ἕνα ἄλικο αὐλάκι φωτὸς τρέχει ἀπάνου στ' ἀσάλευτα νερά, ἀνοίγοντας ζῶνει τὸ Μπουρτζι καὶ ὕστερα τραβάει τὸ δρόμο του παιγνιδίζοντας, ὡς στὰ τζάμια τῶν ἀντικρινῶν σπιτιῶν πού ἀντιφεγγίζουν.

— Τὸ φεγγάρι ! μουρμούρισαν οἱ ἄνθρωποι τῆς προκουμαίας.

Καὶ τὰ στήθια ἀνασηκώθηκαν σάμπως γυρεύοντας ἀλάφρωση.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἓνας βιθύφρωνας ἀχός, τραβηχτός, γεμάτος γλυκάδα καὶ ἡμερότη, ἡ μουσικὴ ἑνὸς χάλκινου ὄργανου τάραξε τὴ σιωπὴ, ἔκαψε τὴ νύχτα, ἀκολουθώντας τὸ αὐλάκι τοῦ φωτὸς ἀνάστροφα, ἀπὸ κεῖ πού βυθοῦσε στὰ νερά ὡς ἐκεῖ πού ἔβγαине, ἀπὸ τὰ μουράγια ὡς τὴν πηγὴ του, τὸ φεγγάρι. Ὁ πωλιὸς ἀπόστρατος τῆς Φρουρᾶς, ὁ

νιοφερμένος αρχιμουσικός έπαιξε στην κλαπαδόρα του μιὰ σερενάτα τοῦ Σολέν, μιὰ παθητικὴ μελωδία, ποὺ ἦταν παράπονο, μὰ καὶ χάρδι καὶ νανούρισμα καὶ μπάλαμο γλυκὸ γιὰ τὰ φρένα... Μέσα στὸ τελάρο ἑνὸς φωτισμένου παραθύρου ξεχώριζε τὸ κορμὶ τοῦ μουσικοῦ, γυάλιζε ἡ κλαπαδόρα καὶ τρεμοσάλευε ρυθμικὰ τὸ γκριζὸ στρατιωτικὸ μούσι.

Λύθηκαν οἱ γλώσσες, τὰ μέλη. Τὰ κορμιὰ παράτησαν τὴ μαρμαράδα τους. Μερικοὶ σηκώθηκαν νὰ κίνοῦν λίγες βόλτες, νὰ ξεμουδιάσουν. Ἡ μελωδία χύνεται στὸν ἀέρα, γιομίζει τὸν οὐρανό, δυναμώνει... Καὶ νά! ἀπάνω στὴν πιὸ ψηλὴ γιάπια τοῦ ἐπιθαλάσσιου κάστρου, ἀπάνου στὸ φοβερὸ Μπουρτζι, νὰ ἓνα ἀνθρώπινο σχῆμα προβαίνει τώρα, γράφεται πελώριο στὸ διάφανο οὐράνιο φόντο, στέκεται ἀσάλευτο μὲ τὴν ὄψη κατὰ τὸ μέρος τῆς μουσικῆς. Κι ὅσοι τὴν εἶδαν τὸ βράδι ἐκεῖνο, εἶπαν :

— Νὰ ὁ Μπόγιας!

Μὰ ἡ φωνὴ τους δὲν ἔτρεμε.

ΣΤ. ΔΑΦΝΗΣ

ΡΙΧΑΡΔΟΥ ΝΤΕΜΕΛ

ΚΑΠΟΙΑ ΒΡΑΔΙΑ

Ὅταν, ἀργά, στὸν κάμπο ἡ νύχτα κατεβαίνει,
πιὸ καθαρὰ τὰ μάτια μου ὅλα τὰ θωροῦνε.
Δειλὰ τὸνα μὲ τᾶλλο ἀστέρι τώρα βγαίνει,
κ' οἱ γούλλοι πιὸ γοργὰ νὰ τρίξουν ἀρχινοῦνε.

Ὅ κάθε ἀχὸς στὸ νοῦ καὶ μιὰν εἰκόνα βγάζει·
φαίνεται ἄλλόκοτο ὅ,τι βλέπουμε ὅλη μέρα·
πίσω ἀπ' τὰ μαῦρα πεῦκα ὁ οὐρανὸς χλωμιάζει
κι ὅλα σὰ ζωγραφιὰ φαντάζουν ἀπὸ πέρα.

... Καὶ δὲν προσέχεις, καθὼς πᾶς ἀγάλι-ἀγάλι
τὸ δρόμο, ἀπ' τὴν ἡμέρα ἀκόμα σκοτισμένος,
τὸ φῶς ποὺ ἀπ' τὸ σκοτάδι μέσα ξεπροβάλλει.

Ξάφνου κρατᾶς τὸ βῆμα νικημένος.

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ